

גזר תענית לעולמים על מה ששאל ויבקש, אלא הוא גזר והקדוש ברוך הוא מקיים, הקדוש ברוך הוא גזר והוא מבטל, והגנו מה ששנינו מה שכתוב (שמואל ב' כג) מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים. הקדוש ברוך הוא מושל באדם ומי מושל בקדוש ברוך הוא? צדיק, שהוא גזר גזרה, והצדיק מבטלה.

שנינו, אמר רבי יהודה, אין לך דבר בחביבות לפני הקדוש ברוך הוא כמו תפלתם של צדיקים. ואף על גב שנוח לו, לפעמים שעושה בקשתם ולפעמים שלא עושה.

שנו רבותינו, פעם אחת היה העולם צריך מטר. בא רבי אליעזר וגזר ארבעים תעניות ולא בא מטר. התפלל תפלה ולא בא מטר. בא רבי עקיבא ועמד והתפלל. אמר משיב הרוח, ונשבה רוח. אמר ומוריד הגשם, ובא מטר. חלשה דעתו של רבי אליעזר. הסתפל רבי עקיבא בפניו.

קם רבי עקיבא לפני העם ואמר, אמשל לכם משל למה הדבר דומה. רבי אליעזר דומה לאהוב המלך שאהב אותו יותר, וכשנכנס לפני המלך, נוח לו, ולא רוצה לתת לו בקשתו בחפזון, כדי שלא יפרד ממנו, שנוח לו לדבר עמו. ואני דומה לעבד המלך שבקש בקשתו לפניו, ולא רוצה המלך שיכנס לשערי ארמונו, וכל שכן לדבר עמו. אמר המלך, תנו לו בקשתו במהירות ולא יפגס לכאן. כך רבי אליעזר הוא אהוב המלך, ואני העבד, והמלך רוצה לדבר עמו כל היום ולא יפרד ממנו, ואני -

יירא וגו'. ומה עלמין דלעילא מזדעזעין מיניה, אנן על אחת כמה וכמה. גברא דלא גזר תעניתא לעלמין על מה דשאל ובעי, אלא הוא גזר, קדשא בריה הוא מקיים. קדשא בריה הוא גזר, ואיהו מבטל. והיינו דתנן, מאי דכתיב, (שמואל ב', כ"ג) מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים, הקדוש ברוך הוא מושל באדם, ומי מושל בקדוש ברוך הוא, צדיק.

דאיהו גזר גזרה, והצדיק מבטלה. תנן, אמר ר' יהודה, אין לך דבר בחביבותא קמי קדשא בריה הוא, כמו תפלתן של צדיקים, ואף על גב דניחא ליה, זמנין דעביד בעותהון, זמנין דלא עביד.

תנו רבנן, זמנא חדא הוה עלמא צריכא למטרא, אתא רבי אליעזר, וגזר ארבעין תעניתא, ולא אתא מטרא, צלי צלותא, ולא אתא מטרא. אתא רבי עקיבא, וקם וצלי, אמר משיב הרוח, ונשב זיקא, אמר ומוריד הגשם, ואתא מטרא. חלש דעתיה דרבי אליעזר, אסתפל רבי עקיבא באנפוי.

קם רבי עקיבא קמי עמא ואמר, אמשול לכם משל, למה הדבר דומה, רבי אליעזר דמי לרחימא דמלפא, דרחים ליה יתיר, וכד עאל קמי מלפא, ניחא ליה, ולא בעי למיתן ליה בעותיה בבהילו, פי היכי דלא ליתפרש מניה, דניחא ליה דלישתעי בהדיה. ואנא דמי לעבדא דמלפא, דבעא בעותיה קמיה, ולא בעי מלפא דליעול לתרעי פלטרין, ופל שפן דלישתעי בהדיה, אמר מלפא, הבו ליה בעותיה בבהילו, ולא ליעול הקא. כך רבי אליעזר איהו רחימא דמלפא, ואנא עבדא, ובעי מלפא לאשתעי בהדיה כל יומא, ולא יתפריש מניה. ואנא, לא בעי מלפא דאיעול